

Zicht op Q-koorts: Informatie voor recreanten

Q-koorts kunt u oplopen door het inademen van de bacterie. Wees alert op de verschijnselen van Q-koorts. Woont u of bent u geweest in gebieden waar Q-koorts voorkomt? Ga dan tijdig naar de huisarts bij klachten zoals koorts met hoofdpijn of hoesten.

Wat is Q-koorts en wat zijn de klachten?

Q-koorts is een infectieziekte die van dieren kan overgaan op mensen. Q-koorts is niet overdraagbaar van mens op mens. De bacterie die Q-koorts veroorzaakt heet *Coxiella burnetii*. Mensen krijgen de ziekte meestal via het inademen van lucht waar de bacterie in zit. Dus niet altijd via direct contact met dieren. De meeste bacteriën komen tijdens de lammerperiode van februari tot en met mei van besmette melkgeiten of melkschapen in de lucht terecht.

Meer dan de helft van de mensen met Q-koorts heeft nagenoeg geen klachten. Mensen die wel klachten hebben, krijgen meestal (aanhoudende) koorts en heftige hoofdpijn. Andere klachten kunnen zijn: hoesten, spierpijn, gewrichtspijn, koude rillingen, nachtelijk zweten, malaise en vermoeidheid. Bij een ernstig verloop krijgen mensen een longontsteking met droge hoest en pijn op de borst. Sommige mensen krijgen een leverontsteking. Veel mensen die Q-koorts hebben gehad, zijn daarna nog lange tijd moe. Mannen hebben vaker last van Q-koorts dan vrouwen en ook mensen die roken worden vaker ziek. Q-koorts komt weinig voor bij kinderen en baby's. De ziekte is te behandelen met antibiotica. Het is dus belangrijk dat mensen zich direct bij de huisarts melden als zij verschijnselen vertonen. Dit geldt vooral voor mensen met een hartklepafwijking, voor mensen die een hartoperatie hebben ondergaan, voor mensen met een afweerstoornis en voor zwangere vrouwen.

Wat is de kans op besmetting met Q-koorts?

Het risico om besmet te worden is het grootst in de lammerperiode van februari tot en met mei. Dit komt omdat de Q-koortsbacterie vooral vrijkomt tijdens het aflammeren van besmette melkgeiten en melkschapen of als er sprake is van een abortus bij deze dieren. Nu de drachtige dieren op besmette bedrijven geruimd worden zal het risico minder zijn dan in voorgaande jaren in de lammerperiode. Toch zullen er in 2010 nog steeds mensen ziek worden omdat de bacterie lang in de omgeving kan overleven.

Mag ik een boerderij met melkgeiten of melkschappen bezoeken?

Besmette melkgeiten- en melkschappenbedrijven mogen geen bezoekers in de stal en op het erf toelaten. U mag wel in het woongedeelte van de boerderij komen. Op een bedrijf dat niet als besmet is aangemerkt, kan een enkel dier toch al Q-koorts bij zich hebben voordat dit met tankmelkonderzoek aan het licht komt. Het risico is dan zeer klein, maar niet nul. We raden daarom af om een melkgeiten- of melkschappenbedrijf te bezoeken als u zwanger bent, hartpatiënt bent of een afweerstoornis heeft. In ieder geval raden we u aan om te zorgen voor goede algemene hygiëne als u in contact komt met dieren, ook omdat dieren andere ziekteverwekkers bij zich kunnen dragen. Kijk voor de algemene hygiënemaatregelen bij: *Kan ik besmetting voorkomen?*

Meer informatie over alle maatregelen vindt u op de website www.qkoortsinnederland.nl

Kan ik besmetting voorkomen?

Nee, u kunt besmetting niet voorkomen. U kunt de bacterie namelijk, in een gebied waar Q-koorts voorkomt, via de lucht inademen.

Wel kunt u de volgende maatregelen nemen als u in direct contact met dieren komt:

- Was uw handen met zeep en veel water na contact met dieren.
- Was uw handen vóór het eten.
- Eet niet tussen de dieren.
- Eet geen voedsel dat op de grond is gevallen.
- Kom niet bij zieke dieren of dieren die jongen krijgen.
- Neem geen mest onder uw schoenen mee naar huis.
- Draag een overall en laarzen bij het contact met dieren op een boerderij en laat de overall en laarzen op het bedrijf achter.
- Beperk het contact met hooi, stro, mest, vruchtwater en moederkoek van geiten en schapen en doodgeboren dieren.
- Beperk het contact met kleding en schoenen die op melkgeiten- en melkschappenbedrijven zijn gedragen als u tot een risicogroep behoort. Was dus bijvoorbeeld deze kleding niet.

Als u Q-koorts krijgt

Hoewel de kans zeer klein is, bestaat de mogelijkheid dat u Q-koorts krijgt. Mogelijk merkt u pas thuis dat u besmet bent. De tijd tussen besmetting en het ontstaan van klachten is gemiddeld 2 tot 3 weken en kan oplopen tot 6 weken. Heeft u klachten zoals koorts, hoofdpijn of hoesten? Neem dan contact op met de huisarts.

Aanvullende informatie

De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) heeft de gebieden met besmette bedrijven in kaart gebracht. Deze kaart toont de gebieden waar mensen een mogelijk verhoogd risico lopen op besmetting. De lijst met de adressen van de huidige besmette bedrijven is te vinden op de website van de VWA.

Via de website www.qkoortsinNederland.nl kunt u de meest recente informatie over Q-koorts vinden.

Voor aanvullende vragen kunt u de website van de GGD bezoeken: www.ggdhvb.nl of contact opnemen met het Bureau infectieziektebestrijding van de GGD Hart voor Brabant, via tel. (073) 640 40 74 op ma. t/m vrij. van 08.30 – 17.00 uur of een vraag stellen via e-mail infectieziekten@ggdhvb.nl